Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0328

Gensko spremenjena sladkorna pesa KWS20-1

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. decembra 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg živil, živilskih sestavin in krme, proizvedenih iz gensko spremenjene sladkorne pese KWS20-1, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D110122/02 – 2025/2959(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg živil, živilskih sestavin in krme, proizvedenih iz gensko spremenjene sladkorne pese KWS20-1, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D110122/02),

– ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi[1], zlasti člena 7(3) in člena 19(3) Uredbe,

– ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 14. oktobra 2025 in na podlagi katerega mnenje ni bilo podano, ter glasovanja v odboru za pritožbe 28. novembra 2025, na podlagi katerega mnenje prav tako ni bilo podano,

– ob upoštevanju člena 11 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije[2],

– ob upoštevanju mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane

---

1 UL L 268, 18.10.2003, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

(EFSA) sprejela 26. marca 2025 in objavila 12. maja 2025[3],

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, s katerimi je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov (GSO)[4],

---

[3] Znanstveno mnenje odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme o oceni gensko spremenjene sladkorne pese KWS20-1 (vloga GMFF-2023-14732), Strokovno glasilo EFSA 2025;23(5):9381, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9381.

[4] Parlament je v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov, v devetem pa 38. Poleg tega je v desetem zakonodajnem obdobju sprejel še naslednje resolucije:
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2628 o obnovitvi odobritve dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2627 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž COT102, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2629 o obnovitvi odobritve dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 in njenih osem podkombinacij, so iz njih sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1828 o obnovitvi odobritve za dajanje na trg krme, ki vsebuje gensko spremenjeno koruzo MON 810 ali je iz nje sestavljena, ter živil in krme, proizvedenih iz nje, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2017/1207 (UL C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1822 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP915635, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

– ob upoštevanju člena 115(2) in (3) Poslovnika,

– ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, podnebje in

---

– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1826 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP23211, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2618 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP202216, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 94804, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP310521, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 95275, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 8. maja 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0106).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 8. oktobra 2025 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2025/1898 z dne 22. septembra 2025 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP51291, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0222).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DAS1131, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0288).

varnost hrane,

A. ker sta družbi Bayer Agriculture BV s sedežem v Belgiji 30. maja 2023 v imenu družbe Bayer CropScience LP s sedežem v Združenih državah Amerike in KWS SAAT SE & Co. KGaA s sedežem v Nemčiji v skladu s členoma 5 in 17 Uredbe (ES) št. 1829/2003 pri nizozemskem pristojnem nacionalnem organu vložili vlogo za dajanje na trg živil, živilskih sestavin in krme, proizvedene iz gensko spremenjene sladkorne pese KWS20-1 (gensko spremenjena sladkorna pesa);

B. ker je agencija EFSA 12. maja 2025 izdala pozitivno znanstveno mnenje, v katerem je ugotovila, da je gensko spremenjena sladkorna pesa enako varna kot gensko nespremenjena sladkorna pesa; ker v tem mnenju ni bilo obravnavanih več širših okoljskih, socialno-ekonomskih in kumulativnih učinkov, za katere agencija EFSA meni, da ne spadajo v njeno pristojnost;

C. ker je bila gensko spremenjena sladkorna pesa razvita zato, da je odporna na herbicide na osnovi glifosata in dikambe ter na amonijev glufosinat;

D. ker ocena tveganja, ki jo je izvedla agencija EFSA, ni vključevala dolgoročnih toksikoloških študij ali podrobne analize kumulativnih in kombiniranih učinkov, vključno z morebitnimi medsebojnimi vplivi z ostanki pesticidov, ki se običajno uporabljajo pri gojenju sladkorne

---

– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž MON 88913 (MON-88913-8), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0289).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico MON 88302, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0290).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2025 o izvedbenem sklepu Komisije o obnovitvi odobritve dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87708, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0291).
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0292).

pese;

E. ker je bila velika večina gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, vključno z gensko spremenjeno sladkorno peso, gensko spremenjena tako, da so odporne proti enemu ali več komplementarnim herbicidom, ki se lahko uporabljajo skozi ves čas gojenja teh rastlin, ne da bi te odmrle, kot bi se zgodilo s kmetijskimi rastlinami, ki niso odporne proti herbicidom; ker je iz številnih študij razvidno, da se pri gojenju gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, uporabi več komplementarnih herbicidov, zlasti zaradi pojavljanja plevelov, odpornih proti herbicidom[5];

F. ker gensko spremenjene kmetijske rastline, odporne proti herbicidom, kmete vežejo na sistem za zatiranje plevela, ki je v veliki meri ali celo povsem odvisen od herbicidov, in sicer tako, da se kmetom zaračuna premija za gensko spremenjena semena, kar se jim splača samo, če uporabljajo tudi komplementarne herbicide; ker bo večja odvisnost od komplementarnih herbicidov na kmetijah, ki gojijo gensko spremenjeno sladkorno peso, pospešila nastajanje in širjenje plevela, odpornega proti tem herbicidom, to pa bo sprožilo potrebo po še večji stalni uporabi herbicidov, kar vodi v začarani krog; ker bodo škodljivi učinki pretirane odvisnosti od herbicidov poslabšali zdravje tal, kakovost vode ter nadzemno in podzemno biotsko raznovrstnost, ta odvisnost pa bo privedla tudi do večje izpostavljenosti ljudi in živali herbicidom, po možnosti tudi zaradi povečanih količin njihovih ostankov na živilih in krmi[6];

G. ker še vedno obstajajo resni pomisleki glede rakotvornosti glifosata; ker je agencija EFSA novembra 2015 sklenila, da glifosat verjetno ni rakotvoren, Evropska agencija za kemikalije pa je marca 2017 sklenila, da njegova razvrstitev med rakotvorne snovi ni utemeljena; ker pa ga je po drugi strani Mednarodna agencija za raziskave raka, specializirana agencija Svetovne zdravstvene organizacije, leta 2015 razvrstila med snovi, ki pri ljudeh verjetno povzročajo raka; ker več najnovejših strokovno pregledanih znanstvenih študij potrjuje

---

5 Gl. na primer Bonny, S.: *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides*: *Overview and Impact* (Gensko modificirani pridelki, odporni na herbicide, plevel in herbicidi: pregled in učinek), https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7 in Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years* (Vplivi gensko spremenjenih pridelkov na uporabo pesticidov v ZDA – prvih šestnajst let), Environmental Sciences Europe; 28. september 2012, zvezek 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

6 Glej na primer: https://doi.org/10.1002/ps.8105, https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2009.03.009.

rakotvornost glifosata[7];

H. ker je dikamba zelo nestanovitna, kar pomeni, da je po nanosu nagnjena k izhlapevanju in lahko zaide v zrak ter se prenaša z vetrom, dokler se ne spusti na zemljo, zaradi česar so ljudje, živali in neciljne rastline, vinska trta, drevesa in grmičevja izpostavljeni možni in resni škodi, zlasti kadar izpostavljenost traja več let; ker sta izhlapevanje dikambe in škoda na bližnjih posevkih, drevesih in vinskih trtah postala zelo sporna, zaradi česar so skupine kmetov sprte med seboj in s sosedi na podeželju, prišlo pa je tudi do obsežnih pravdnih postopkov zaradi izgubljenega pridelka in stroškov ponovne setve oziroma zasaditve;

I. ker je glufosinat razvrščen kot strupen za razmnoževanje iz skupine 1B in zato izpolnjuje merila za izločitev iz Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta[8]; ker je veljavnost odobritve glufosinata za uporabo v Uniji potekla 31. julija 2018;

J. ker so bili terenski poskusi v podporo vlogi izvedeni v omejenih geografskih in podnebnih razmerah in le v Združenih državah, ki ne predstavljajo celotne raznolikosti regij, v katerih se prideluje sladkorna pesa, vključno s tistimi, ki so jih močno prizadeli stresorji, povezani s podnebnimi spremembami;

K. ker neodvisno spremljanje in nadzor morebitnih škodljivih učinkov na biotsko raznovrstnost, zdravje tal, opraševalce in neciljne organizme še vedno nista dovolj zagotovljena;

L. ker bi se moralo previdnostno načelo, ki je zapisano v členu 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije, uporabljati v primerih znanstvene negotovosti;

M. ker se v Uredbi (ES) št. 1829/2003 zahteva, da gensko spremenjena živila in krma ne smejo škodljivo učinkovati na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje;

N. ker odobritev gensko spremenjene sladkorne pese s strani Unije ne bi bila v skladu z mednarodnimi zavezami o zmanjšanju uporabe

---

[7] Glej na primer: https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 in https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

[8] Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

pesticidov[9], saj so ravno v državah, v katerih gojijo gensko spremenjene poljščine, odporne proti herbicidom, ljudje in okolje bolj izpostavljeni glifosatu, dikambi in glufosinatu, pa tudi potencialno resnim zdravstvenim posledicam;

O. ker bi izvedbeni sklep Komisije omogočil uvoz proizvodov v Unijo, ki ne izpolnjujejo standardov, ki jih upoštevajo kmetje Unije, kar bi jih postavilo v slabši konkurenčni položaj;

P. ker je Komisija v sklepih strateškega dialoga o prihodnosti kmetijstva v EU[10] pozvana, naj ponovno oceni svoj pristop v zvezi z dostopom do trga za uvoz in izvoz agroživilskih proizvodov, saj razlike v standardih Unije in njenih trgovinskih partnerjev pomenijo velik izziv; ker so bili pravičnejši trgovinski odnosi na svetovni ravni, skladni s cilji za zdravo okolje, ena od glavnih zahtev kmetov na protestih v letih 2023 in 2024;

Q. ker je Parlament večkrat poudaril, da Komisija ne bi smela odobriti gensko spremenjenih organizmov v primerih, ko države članice v Stalnem odboru za rastline, živali, hrano in krmo ali odboru za pritožbe ne dosežejo kvalificirane večine, da bi odpravili vztrajni demokratični primanjkljaj;

R. ker je Komisija sama priznala demokratični primanjkljaj, odsotnost podpore držav članic in nasprotovanje Parlamenta, a vseeno še naprej sprejema odobritve za gensko spremenjene organizme;

S. ker pristop „eno zdravje“ zahteva, da se pri ocenjevanju dolgoročne trajnosti in varnosti gensko spremenjenih organizmov upošteva medsebojna odvisnost zdravja ljudi, živali, rastlin in okolja;

1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1829/2003;

2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, saj ni združljiv s ciljem Uredbe (ES) št. 1829/2003, namreč da se v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta[11] omogoči visoka raven varovanja

---

9 Decembra 2022 je bil na 15. konferenci pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti dosežen dogovor o svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost, ki vključuje globalni cilj zmanjšanja tveganja pesticidov za vsaj 50 % do leta 2030 (glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_22_7834).

10 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/agriculture-and-green-deal/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_sl

11 Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

življenja in zdravja ljudi, zdravja in zaščite živali ter okoljskih interesov in interesov potrošnikov v zvezi z gensko spremenjenimi živili in krmo, ob hkratnem zagotavljanju nemotenega delovanja notranjega trga;

3. poziva Komisijo, naj umakne svoj izvedbeni sklep;

4. poziva Komisijo, naj v skladu s pristopom „eno zdravje“ ne odobri gensko spremenjene sladkorne pese, saj ni dovolj dokazov o dolgoročnem vplivu na biotsko raznovrstnost, varnost hrane, možnost preživljanja kmetov in zdravje živali;

5. poziva Komisijo, naj nemudoma predloži zakonodajni predlog za reformo postopka odločanja o gensko spremenjenih organizmih, da bi se odzvala na stalne ugovore Parlamenta in pomanjkanje podpore kvalificirane večine med državami članicami;

6. glede tega poudarja, da odobritev uvoza katere koli gensko spremenjene rastline, ki je bila spremenjena tako, da je odporna proti herbicidom, prepovedanim v Uniji, kot je glufosinat, za uporabo v živilih in krmi ni v skladu z mednarodnimi zavezami Unije, med drugim s Konvencijo OZN o biološki raznovrstnosti in cilji OZN glede trajnostnega razvoja, vključno s Kunminško-montrealskim okvirom, ter da ustvarja neenake konkurenčne pogoje za kmete Unije;

7. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.